

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/nauka/konferencje-naukowe/26891,System-represji-stalinowskich-w-Polsce-1944-1956-Represje-w-Marynarce-Wojennej.html>
28.02.2026, 08:13

Strona znajduje się w archiwum.

System represji stalinowskich w Polsce 1944-1956. Represje w Marynarce Wojennej

25-26 października 2001 r. odbyła się w Gdyni sesja naukowa poświęcona represjom stalinowskim, ze szczególnym uwzględnieniem represji w Marynarce Wojennej. Organizatorami byli: IPN - Oddział w Gdańsku i Dowództwo Marynarki Wojennej. Pierwszy dzień obrad otworzył referat prof. dr. hab. Andrzeja Paczkowskiego (Instytut Studiów Politycznych PAN) „Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego 1944-54 - struktura i mechanizmy działania”. Dr Zbigniew Nawrocki (dyrektor IPN Rzeszów) omówił problematykę związaną z działalnością terenowych organów bezpieczeństwa publicznego. Dr Zbigniew Palski (WIH) przedstawił początki i ewolucję organów Informacji w wojsku oraz omówił zasady funkcjonowania sieci agenturalnej. Dr Andrzej Chmielarz (Fundacja Polsko-Niemieckie Pojednanie) przedstawił metody działalności NKWD na ziemiach polskich po 1944 r.

W 2 części prof. dr hab. Tadeusz Maciejewski (Wydział Prawa Uniwersytetu Gdańskiego) przedstawił „Sąd Marynarki Wojennej w Gdyni w latach 1945-56”. Kmdr por. dr Dariusz Nawrot z Akademii Marynarki Wojennej ukazał działalność Zarządu Informacji Wojskowej nr 8 w Gdyni jako organizatora represji w Marynarce Wojennej. Prokurator Piotr Niesyn (Komisja Ścigania w Gdańsku) omówił działalność śledczą Komisji w sprawach dotyczących represji w Marynarce Wojennej. Kmdr ppor. dr Sławomir Kudela (Muzeum Marynarki Wojennej) poruszył problem uczczenia marynarzy - ofiar stalinowskich represji. Drugi dzień sesji rozpoczął prof. dr hab. Andrzej Rzepliński (Helsińska Fundacja Praw Człowieka oraz IPN) referatem „Proces Hansa Baumann przed Wojskowym Sądem Rejonowym w Gdańsku”. Postać Heinza Baumann - skazanego na śmierć za posiadanie broni niemieckiego 19-lątka - obrazuje działalność komunistycznego wymiaru sprawiedliwości. Dr Krzysztof Szwagrzyk (OBEP IPN Wrocław) omówił funkcjonowanie więziennictwa w Polsce w latach 1944-56. Redaktor Tomasz Mianowicz z Monachium przedstawił informację o archiwach byłej NRD i ich znaczeniu dla polskich historyków. Beata Jałtuszyk (naczelnik Wydziału Udostępniania i Informacji Biura Udostępniania i Archiwizacji Dokumentów IPN) omówiła archiwalia przejmowane przez IPN, dotyczące

systemu represji w Polsce.